

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.022.03.2018

07152918

Pan Zbigniew Arasimowicz
Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego
Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego
w Grajewie, ul. Wojska Polskiego 74C
19-200 Grajewo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/18/078 - Prawidłowość kontroli i skuteczność postępowań egzekucyjnych prowadzonych
przez organy nadzoru budowlanego

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Grajewie, ul. Wojska Polskiego 74C, 16-200 Grajewo
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Arasimowicz, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, od 1 stycznia 1999 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Adekwatność zasobów inspekcji nadzoru budowlanego do obowiązków i realizowanych zadań. 2. Wszczynianie postępowań kontrolnych i egzekucyjnych. 3. Prowadzenie postępowań kontrolnych i egzekucyjnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2018 r. Badania kontrolne mogły dotyczyć również działań wcześniejszych i późniejszych, jeżeli miały one związek z kontrolowaną działalnością organów nadzoru budowlanego. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata wcześniejsze należało wykorzystać dowody sporządzone przed okresem objętym kontrolą.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Wojciech Olszewski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LBI/139/2018 z 5 października 2018 r. (akta kontroli str.1-2)

¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 524, ze zm. Ustawa zwana dalej „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Grajewie³ na ogół prawidłowo realizował zadania kontrolne oraz skutecznie prowadził działań zmierzające do usunięcia stwierdzonych stanów nieprawidłowych, w tym w wyniku postępowań egzekucyjnych.

W ramach wykonywania zadań określonych w ustawie z dnia 1 lipca 1994 Prawo budowlane⁴ prowadzono kontrole budynków i obiegów budowlanych, w tym dotyczące stanu ich utrzymania. Weryfikowano też kompletność dokumentacji dostarczanej przez inwestorów wraz z zawiadomieniem o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych oraz wnioskami o wydanie pozwolenia na użytkowanie obiektów budowlanych. Odpowiednie działania podejmowano w odniesieniu do ujawnionych samowoli budowlanych, wszczynając procedurę legalizacyjną bądź wydając decyzje o nakazie rozbioru. W przypadku podmiotów uchylających się od wykonania obowiązków nałożonych decyzjami, wszczynano postępowania egzekucyjne, które jednak nie zawsze prowadzono rzetelnie. Spośród 23 prawomocnych nakazów rozbioru z lat 2015–2018 (do 30 czerwca), 83% zakończyło się skutecznym wyegzekwowaniem obowiązków nałożonych na zobowiązanych, w tym w dwóch przypadkach w wyniku postępowania egzekucyjnego.

Prawidłowo zorganizowano przyjmowanie, ewidencjonowanie i rozpatrywanie wpływających skarg. Zasadność skarg weryfikowano przeprowadzając kontrole, a gdy ich ustalenia wskazywały na nieprawidłowości, prowadzono postępowanie administracyjne lub podejmowano działania aby nieprawidłowości zostały usunięte bez wszczynania postępowań administracyjnych. Jednakże niedostateczna obsada kadrowa spowodowała, że w 18% zbadanych spraw (sześć z 33) wystąpiły opóźnienia w miesięcznym ich załatwianiu, bez uprzedniego poinformowania skarżących o terminie załatwienia sprawy (w czterech z tych spraw opóźnienia wynosiły jedynie od dwóch do trzech dni).

Organizacja Inspektoratu oraz posiadane środki techniczne pozwoliły na realizację zadań określonych w ustawie z dnia 1 lipca 1994 Prawo budowlane. Wystąpiły natomiast trudności w pozyskaniu do pracy osób o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych, skutkiem czego Inspektorat nie posiadał pełnej obsady kadrowej pracowników merytorycznych przez co najmniej 12 miesięcy, a pracownicy merytoryczni zajmowali się dodatkowo także obsługą administracyjną. Zadowalająca była natomiast baza lokalowa, z której korzystano od maja 2015 roku.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- niepodejmowaniu działań po skierowaniu upomnień dotyczących realizacji decyzji o nakazie rozbioru nielegalnie wykonanej rozbudowy budynku mieszkalnego i gospodarczego,
- opóźnieniami w miesięcznym załatwianiu skarg w 18% analizowanych spraw, bez informowania o tym skarżących.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Zwany dalej „Inspektoratem”.

⁴ Dz. U. z 2018 r. poz. 1207, ze zm. Ustawa zwana dalej „Prawem budowlanym”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Adekwatność organizacji oraz zasobów urzędu do potrzeb wynikających z obowiązków ustawowych oraz liczby i rodzaju załatwianych spraw

1.1. Organizacja wyposażenie oraz stan i struktura zatrudnienia w Inspektoracie

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą w Inspektoracie obowiązywał regulamin organizacyjny z 1 października 2004 r., w którym ujęto zadania odpowiadające zadaniom organów nadzoru budowlanego ujęte w art. 83 i 84 Prawa budowlanego, obejmujące m.in.:

- realizację zadań nadzoru budowlanego na obszarze powiatu grajewskiego,
- działalność inspekcyjną w zakresie prawidłowości przebiegu procesu budowlanego i utrzymania obiektów budowlanych,
- prowadzenie postępowań administracyjnych i egzekucyjnych,
- prowadzenie postępowań wyjaśniających w sprawie katastrof budowlanych,
- prawidłowe współdziałanie z organami administracji architektoniczno-budowlanej i organami kontroli państwowej. (akta kontroli str. 3-6)

W okresie objętym kontrolą plan zatrudnienia w Inspektoracie obejmował Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego (dalej „Inspektor”), dwóch inspektorów nadzoru budowlanego (w pełnym wymiarze czasu pracy) oraz główną księgową na ¼ etatu (do 1 czerwca 2015 r. w wymiarze ½ etatu).

Pracownicy merytoryczni (na stanowiskach inspektorów nadzoru budowlanego) mieli określone tożsame zakresy obowiązków z podziałem na teren działania (miasto i gmina Rajgród, miasto i gmina Szczuczyn, gmina Rajgród oraz miasto Grajewo, gmina Grajewo i gmina Wąsosz). Zakresy czynności obejmowały prowadzenie spraw w zakresie przewidzianym regulaminem organizacyjnym i Prawem budowlanym, w szczególności:

- prowadzenie wg właściwości Inspektoratu działalności inspekcyjno-kontrolnej w zakresie prawidłowości przebiegu procesu budowlanego i utrzymania obiektów budowlanych,
- prowadzenie stosownych ewidencji oraz sporządzanie wymaganych sprawozdań,
- załatwianie korespondencji i interesantów (wg podziału na tereny działania),
- zbieranie materiałów dowodowych w sprawach wynikających ze skarg i wniosków osób fizycznych,
- prowadzenie postępowań administracyjnych i egzekucyjnych w zakresie właściwości Inspektoratu,
- prowadzenie postępowań wyjaśniających przyczyny i okoliczności powstania katastrof budowlanych,
- obsługi prawnej Inspektoratu,
- opracowywanie planów inspekcji,
- przygotowywanie okresowych sprawozdań z działalności inspekcyjnej,
- obsługi kancelarii ogólnej i sekretariatu,
- prowadzenie rejestrów określonych w instrukcji kancelaryjnej. (akta kontroli str. 7, 8-15)

Od 1 listopada 2016 r. do 2 listopada 2017 r. w Inspektoracie nie było pełnej obsady etatowej pracowników merytorycznych. W okresie tym zatrudniony był (oprócz Inspektora) tylko jeden z dwóch przewidzianych pracowników merytorycznych. Wynikało to z upływu terminu (30 października 2016 r.) zawartej umowy o pracę z pracownikiem zatrudnionym od 1 kwietnia 2015 r. Jak wyjaśnił Inspektor, nieprzedłużenie zatrudnienia tej osoby

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

wynikało z nieterminowego wykonywania obowiązków służbowych (przewlekłość prowadzonych postępowań), nieumiejętnego stosowania przepisów prawa w prowadzonych postępowaniach administracyjnych, oraz problemów w komunikacji z pracownikami Inspektoratu i innych urzędów w tym Starostwa Powiatowego w Grajewie i Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Białymstoku. (akta kontroli str. 162-166)

W celu zatrudnienia nowego pracownika pięciokrotnie zamieszczono ogłoszenia o naborze (20 marca, 10 kwietnia, 16 czerwca, 31 sierpnia i 20 października 2017 r.). Na pierwsze dwa ogłoszenia nie wpłynęły żadne oferty, na trzecie wpłynęła jedna oferta, lecz telefonicznie kandydat zrezygnował, na czwarte ogłoszenie wpłynęły dwie oferty, jednak osoba wybrana zrezygnowała. Na piąte ogłoszenie wpłynęły cztery oferty, z których wybrano jedną. Nowego pracownika zatrudniono od 2 listopada 2017 r. (na okres próbny do 31 grudnia 2017 r.), a następnie na czas określony – od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r.). Poprzednio, przed 1 kwietnia 2015 r., mimo pełnej obsady etatowej, jeden z pracowników przebywał na zwolnieniach lekarskich (od 1 sierpnia 2014 r.) i od stycznia 2015 roku odszedł na emeryturę. W związku z tym zatrudnienie w etatach oraz osobach kształtowało się na początku poszczególnych lat 2015–2018 (I półrocze) od 3,5 etatu (cztery osoby) na 1 stycznia 2015 r., 3,25 etatu (cztery osoby) na 1 stycznia 2016 r., 2,25 etatu (trzy osoby) na 1 stycznia 2017 r. i 3,25 etatu (cztery osoby) na 1 stycznia oraz 30 czerwca 2018 r.

Wymagania niezbędne na pracownika w wymienionych wyżej ogłoszeniach obejmowały:

- wykształcenie – średnie w zakresie budownictwa,
- doświadczenie zawodowe – 3 lata w obszarze związanym z budownictwem,
- posiadanie uprawnień budowlanych w ograniczonym zakresie,
- znajomość ustaw Prawo budowlane, Kodeks postępowania administracyjnego oraz o postępowaniu egzekucyjnym w administracji,
- obsługa komputera i urządzeń biurowych, prawo jazdy kat. B,
- komunikatywność, obywatelstwo polskie, korzystanie z pełni praw publicznych, brak skazań za umyślne przestępstwa lub przestępstwa skarbowe.

Jako dodatkowe wymagania wskazywano m.in. znajomość przepisów wykonawczych do ustawy Prawo budowlane.

Zatrudniony (od listopada 2017 roku) pracownik posiadał uprawnienia budowlane do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych. Miał wykształcenie wyższe (magister inżynier inżynierii środowiska) oraz wymagane doświadczenie zawodowe.

Pracownicy merytoryczni byli zobowiązani do prowadzenia kancelarii ogólnej i sekretariatu, jak również obsługi prawnej Inspektoratu. Inspektorat nie zatrudniał radcy prawnego. W okresie objętym kontrolą Inspektorat pozyskał do pracy w sekretariacie stażystkę, skierowaną przez Powiatowy Urząd Pracy w Grajewie. W okresie objętym kontrolą była ona na sześciomiesięcznym stażu (od 19 czerwca do 18 grudnia 2017 r.), a następnie na trzymiesięcznej umowie o pracę (od 19 grudnia 2017 r. do 18 marca 2018 r.).

(akta kontroli str. 24, 25-35, 36)

Wszyscy pracownicy merytoryczni, zatrudnieni w okresie objętym kontrolą, posiadali uprawnienia budowlane. Inspektor w zakresie wykonywania samodzielnych funkcji kierownika budowy i robót w specjalności konstrukcyjno-budowlanej i projektanta w specjalności architektonicznej, jeden z pracowników merytorycznych – do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, a drugi – do kierowania robotami budowlanymi bez ograniczeń w specjalności instalacyjnej w zakresie sieci, instalacji i urządzeń cieplnych, wentylacyjnych, gazowych, wodociągowych i kanalizacyjnych. Decyzje, postanowienia oraz korespondencję wychodzącą z inspektoratu podpisywał Inspektor. Również kontrole były prowadzone przez zespoły dwuosobowe, w składzie których jednym z dwóch członków był Inspektor. (akta kontroli str. 16-23)

W okresie objętym kontrolą (w porównaniu do 2014 roku) systematycznie rosła liczba spraw realizowanych przez Inspektorat, co – w związku z brakiem pełnej obsady kadrowej na przełomie lat 2016/2017 – skutkowało wzrostem liczby spraw na jednego pracownika merytorycznego ze 198 w 2014 roku do 204 w 2015 roku (o 3%), 323 w 2016 roku (o 58,3% więcej niż w 2015 roku) i 247 w 2017 roku (o 23,5% mniej niż w 2016 roku, lecz o 24,8% i 21,1% więcej niż w latach 2014 i 2015). W I połowie 2018 roku na jednego pracownika przypadało prawie 125 spraw. W kolejnych z tych lat w Inspektoracie prowadzono ogółem 595, 613, 647, 742 i 374 sprawy. W okresie objętym kontrolą systematycznie rosła również liczba przeprowadzonych kontroli, co miało też wpływ się na liczbę kontroli przypadającą na jednego pracownika merytorycznego, która wynosiła kolejno 78,3, 89, 163, 110,6 i 55,3 kontrole. W latach tych Inspektorat przeprowadził 235, 267, 326, 332 i 166 kontroli.⁶

(akta kontroli str. 50, 51)

Jak wyjaśnił Inspektor pracownicy merytoryczni prowadzili także obsługę sekretariatu i nie analizowano ile czasu zajmowały im te czynności. (akta kontroli str. 162-166)

Na dzień rozpoczęcia niniejszej kontroli (8 października 2018 r.) Inspektorat dysponował niżej wymienionymi środkami technicznymi.

1. Jeden samochód służbowy (Daewoo Lanos z 2004 roku) – w II połowie 2018 r., na wniosek Inspektora, zwiększono budżet Inspektoratu o 60.000 zł, na zakup nowego samochodu, z tego 55.000 zł pochodziło z rezerwy celowej budżetu państwa, a 5.000 zł stanowiły środki powiatu.
2. Pięć komputerów stacjonarnych, z których dwa zakupiono w listopadzie 2017 roku (oba wykorzystywane przez pracowników merytorycznych – Inspektora Powiatowego i starszego inspektora), jeden pochodził z 2006 roku (użytkowany przez pracownika merytorycznego), kolejny – z 2013 r. był użytkowany przez główną księgową, a komputer z 2010 roku znajdował się w sekretariacie. Komputery, poza systemami operacyjnymi posiadały aplikacje biurowe MS Office oraz aktualne programy antywirusowe. Natomiast komputer inspektora nadzoru budowlanego (z 2006 roku) był wyposażony w system operacyjny Windows XP. W trakcie kontroli (18 listopada 2018 r.) pracownikowi temu zakupiono nowy komputer stacjonarny.
3. Kserokopiarka czarno-biała z 2015 roku z możliwością drukowania oraz jedna drukarka kolorowa z 2013 roku.
4. Dwa laptopy z 2016 roku i jedna drukarka przenośna z 2009 roku, wykorzystywane do pracy w terenie.
5. Jeden dalmierz z 2006 roku.
6. Detektor gazu z 2018 roku.
7. Jeden cyfrowy aparat fotograficzny z 2012 roku.
8. Jeden telefon komórkowy z 2017 roku (użytkowany przez Inspektora).
9. Faks z 2015 roku oraz dwie niszczarki z lat 2009 i 2006.

Inspektorat nie dysponował aplikacjami specjalistycznymi w zakresie prawa budowlanego i sprawowanego nadzoru budowlanego. Miał natomiast dostęp do internetowych aplikacji Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, dotyczących „Rejestru Katastrof Budowlanych” (RKB-2) i „Rejestru Kontroli Obowiązkowych” (RKO-2). Do RKB-2 Inspektor wprowadzał informacje o obiektach zniszczonych w wyniku katastrofy, a do RKO-2 – dane o kontrolach obowiązkowych przeprowadzanych w związku z wydaniem pozwolenia na użytkowanie. Inspektor miał również dostęp internetowy do wprowadzania danych do GUS w zakresie sprawozdań statystycznych B-06, B-07 i B-08 oraz do aplikacji Ministerstwa Finansów dotyczącej wprowadzenia danych o wystawionych mandatach. Inspektorat miał również możliwości otrzymywania i wysyłania korespondencji drogą elektroniczną (ePUAP).

⁶ Z uwzględnieniem wizji lokalnych kontroli wyrobów budowlanych w ramach kontroli budów i kontroli obowiązkowych.

Inspektor wskazał na następujące braki występujące w jednostce: brak dostępu do bazy rejestru gruntów i zasobu map na obszarze działania Organu, brak obsługi informatycznej (powoduje potrzebę rozwiązywania problemów z zewnętrznymi firmami informatycznymi lub przy pomocy informatyka zatrudnionego w Starostwie Powiatowym w Grajewie) i prawnej (problemy prawne rozwiązywano we własnym zakresie lub w porozumieniu z prawnikami zatrudnionymi w Wojewódzkim Inspektoracie Nadzoru Budowlanego w Białymstoku). (akta kontroli str. 44-45, 44-48, 52-85, 162-166)

Od maja 2015 roku Inspektorat przeniósł się do nowej siedziby (do budynku Starostwa Powiatowego w Grajewie, zajmowanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, od którego użyczał pomieszczenia), w której miał do dyspozycji cztery odrębne pomieszczenia: korytarz z sekretariatem, pokój Inspektora, pokój inspektorów z dwoma stanowiskami pracy, pokój głównej księgowej oraz pomieszczenie w piwnicy budynku, gdzie przechowywana była głównie dokumentacja otrzymana z organu architektoniczno-budowlanego. W ramach umowy użyczenia Inspektorat ponosił koszty mediów (rozliczanych proporcjonalnie do zajmowanej powierzchni).

Przeciętne wynagrodzenie zasadnicze pracowników merytorycznych w Inspektoracie:

- na stanowisku Inspektora Powiatowego kształtowało się od 3.740 zł w 2015 roku do 4.170 zł na koniec I połowy 2018 roku – wzrost o 11,5%,
- na stanowisku starszego inspektora wynosiło od 3,785 zł w 2015 roku do 4.347 zł w latach 2016–2018 (I połowa) – wzrost w 2016 roku o 14,9% w odniesieniu do 2015 roku,
- na stanowisku inspektora wynosiło 3.250 zł w 2015 roku i wzrosło do 3.803,90 zł w 2016 roku (o 17%). W 2017 roku wynagrodzenie to spadło do 2.923 zł (o 23,2%), a w I połowie 2018 roku wzrosło do 3.522,80 zł. Wynikało to ze zmian w zatrudnieniu na tym stanowisku i zatrudnienia w końcu 2017 roku pracownika na okres próbny, a od 2018 roku na czas określony.

Inspektor wyjaśnił, że w jego opinii zatrudnienie w Inspektoracie trzech pracowników merytorycznych jest wystarczające. Dodatkowy etat pracownika administracyjnego do obsługi sekretariatu i pomocy biurowej zwiększyłby wydajność pracy jednostki pod względem merytorycznym (aktualnie obowiązki sekretariatu są prowadzone przez pracowników merytorycznych). Dodał, że wysokość zarobków pracowników merytorycznych nie jest konkurencyjna w stosunku do stawek występujących w branży budowlanej na podobnym poziomie kwalifikacji zawodowych i wykształcenia, co potwierdzają problemy ze znalezieniem chętnych do pracy w inspektoratach na szczeblu powiatowym i wojewódzkim. Wg Inspektora zarobki pracowników merytorycznych niejednokrotnie są o 100% niższe niż oferowane zwykłym kierownikom i inspektorom budowy z tym samym stażem i wykształceniem w sektorze prywatnym. Jednocześnie istnieje tam możliwość dodatkowego zarabkowania. (akta kontroli str. 162-166)

Planowane środki (po zmianach) na działalność Inspektoratu wynosiły odpowiednio: 289.799 zł w 2014 roku (wydatkowano 289.780 zł), 321.535 w 2015 roku (wydatkowano 321.516 zł). Wzrost wydatków w 2015 roku w odniesieniu do 2014 roku wynikał głównie ze zwiększenia środków o 5.000 zł w związku z przeniesieniem Inspektoratu do nowej siedziby, wypłaty odprawy emerytalnej i nagród jubileuszowych (24.335 zł) oraz zwiększenia środków na działalność bieżącą o 3.500 zł. Plan wydatków w 2016 roku wyniósł 301.200 zł (wydatkowano 301.161 zł). W roku tym zwiększono środki o 3.500 zł na bieżącą działalność. W 2017 roku plan wydatków wyniósł zaś 315.000 zł (wydatkowano 314.803 zł) – o 7.000 zł zwiększono plan na działalność bieżącą w porównaniu do 2016 roku, co wynikało głównie z zakupu dwóch komputerów stacjonarnych. Plan na 2018 rok przewiduje wydatki w wysokości 302.000 zł, z których w I połowie 2018 roku wydatkowano 156.171 zł. Całości środków wydatkowanych na działalność Inspektoratu w latach 2015–2018 (I półrocze) pochodziła z budżetu państwa.

Zasadniczą pozycją wydatków Inspektoratu były wydatki na wynagrodzenia i pochodne, które stanowiły od 90,3% ogółu wydatków w 2016 roku do 91,7% w I połowie 2018 roku. Pozostałe zasadnicze kierunki wydatków to zakup materiałów i wyposażenia (od 3,3% do 3,6% wydatków ogółem) oraz energii (od 2,2% do 2,63%) i przesyłki pocztowe (od 1,35% do 1,87%).

Inspektorat posiadał zabezpieczenie środków na wynagrodzenia zatrudnionych osób, jednak występowały potrzeby dodatkowych środków na finansowanie wydatków pozapłacowych, w tym zakup sprzętu i wyposażenia, co było dokonywane zazwyczaj pod koniec poszczególnych lat budżetowych, ze środków rezerwy celowej budżetu państwa. (akta kontroli str. 38-43, 44-45, 52-85, 86, 87-99)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Organizacja oraz wyposażenie techniczne Inspektoratu, w tym posiadanie środka transportu, pozwalały na realizację zadań określonych w Prawie budowlanym. Inspektorat miał natomiast trudności z zapewnieniem pełnej obsady kadrowej, m.in. z powodu oferowania mało atrakcyjnych warunków płacowych, przez co przez 12 miesięcy zadania Inspektoratu były realizowane przy niepełnej obsadzie kadrowej. W konsekwencji zwiększała się liczba spraw i kontroli przypadających na jednego pracownika. Dodatkowym obciążeniem pracowników merytorycznych był brak możliwości zatrudnienia obsługi sekretariatu.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2. Postępowanie po uzyskaniu informacji o nieprawidłowościach

W okresie objętym kontrolą w Inspektoracie prowadzono Rejestr Skarg i Wniosków. W 2015 roku prowadzono go wg podziału na poszczególne gminy z terenu działania Inspektoratu, natomiast po kontroli przeprowadzonej przez Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego („WINB”) w 2016 roku, obejmującej lata 2014–2015 rejestr ten prowadzono w jednej książce. Zgodnie z art. 254 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁷ dokumentację załatwienia spraw zaewidencjonowanych w rejestrze prowadzono odrębnie od pozostałej dokumentacji. Inspektor dekretował załatwienie skarg na pracowników wg podziału terytorialnego omówionego w pkt 1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W okresie objętym kontrolą do Inspektoratu wpłynęło 110 skarg, w tym 73 w latach 2016–2018 (I półrocze). Spośród 73 skarg, 55 (75%) uznano za niezasadne, a 18 za zasadne. W wyniku siedmiu z nich wszczęto postępowanie administracyjne. Analiza 33 skarg z tego okresu (z 73 – 45%) wykazała, że zasadniczym źródłem weryfikacji informacji było przeprowadzenie kontroli, które wszczęto w 30 przeanalizowanych sprawach. W 29 sprawach kontrole takie przeprowadzono w ciągu 30 dni od wpływu skargi, a w jednym przypadku po upływie 35 dni, co wynikało z niezastania właściciela nieruchomości podczas dwóch wcześniejszych prób kontroli. W przypadku pozostałych trzech spraw zasadność skarg zweryfikowano na podstawie innych źródeł informacji (dysponowano już materiałem na ten temat lub nie było to przedmiotem działania Inspektoratu):

- w sprawie SA.0551-18/2016, dotyczącej budowy drogi gminnej, otrzymano materiały z gminy potwierdzające prawidłowe wytyczenia drogi gminnej i jej realizację,
- w sprawie SA.0551-12/17, przekazanej z WINB, w związku z brakiem odpowiedzi na skargę okazało się, że skarżąca nie odebrała wysłanej jej wcześniej korespondencji,
- w sprawie SA.0551-25/17, dotyczącej zastoisk wody spowodowanych niedrożnością urządzeń melioracyjnych, Inspektorat nie był właściwy do jej rozpatrywania i takiej odpowiedzi udzielił skarżącemu.

W przypadku uznanych za zasadne skarg dotyczących samowoli budowlanych lub zabezpieczenia nieużytkowanych obiektów budowlanych, gdy właściele lub podmioty zobowiązane zadeklarowali usunięcie stanów nieprawidłowych, nie prowadzono postępowania administracyjnego, a realizację deklaracji weryfikowano kolejnymi kontrolami. Na przykład w sprawie zabezpieczenia przed dostępem osób postronnych

⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, ze zm. Ustawa zwana dalej „k.p.a.”

do nieużytkowanego budynku sklepu w Szczuczynie, kontrole takie przeprowadzono trzykrotnie (21 kwietnia, 3 czerwca i 19 lipca 2016 r.) – do uzyskania właściwego zabezpieczenia obiektu. Każdorazowo skarżących zawiadamiano o sposobie załatwienia sprawy – pisma te zawierały elementy wskazane w art. 238 k.p.a.

W Inspektoracie 88% skarg załatwiono w terminie jednego miesiąca, a 12% (12 spraw) po tym terminie. Dziesięć z tych spraw załatwiono w terminie od jednego do dwóch miesięcy, a dwie od dwóch do sześciu miesięcy. Na przestrzeni lat 2015–2018 (I półrocze) ilość skarg załatwionych w terminie miesiąca poprawiła się – z 79% w 2015 roku do ok. 90% w latach 2016–2017 i 100% w I połowie 2018 roku. Spośród przeanalizowanych 33 skarg, w sześć przekroczono miesięczny termin załatwienia sprawy, w tym w czterech przypadkach przekroczenie to wynosiło od dwóch do trzech dni, a w dwóch – 52 i 68 dni.

(akta kontroli str. 123, 124, 125-130, 131-147, 148-151)

Ewidencja skarg i wniosków oraz rozpatrywanie skarg z lat 2014–2015 roku były m.in. przedmiotem kontroli WINB⁸. Stwierdzono, że na jedną ze skarg (z 2014 roku) nie udzielono odpowiedzi, nie wszystkie sprawy zgłaszane przez obywateli dotyczące nakazów zmierzających do likwidacji skutków samowoli budowlanych były rozpatrywane w trybie skarg i wniosków, w jednym przypadku ustaleń kontroli dokonano z naruszeniem przepisów art. 81 a ust 2 i 3 Prawa budowlanego – bez udziału pełnoletniego świadka, nie dotrzymano miesięcznego terminu załatwienia jednej skargi, w dwóch przypadkach nie nadano numerów – znaku sprawy odpowiedziom na skargi, nie prowadzono w Rejestrze adnotacji o zasadności skarg, a w dwóch przypadkach stwierdzono, że postępowanie dowodowe poprzedzające udzielenie odpowiedzi nie było dogłębne i wystarczająco udokumentowane. Zalecono przestrzegać wymogów formalnych, wynikających z art. 254 k.p.a., przy przyjmowaniu oraz rozpatrywaniu skarg i wniosków, poprzez chronologiczną rejestrację skarg i wniosków oraz przechowywanie ich w teczce. Zalecono też aby rejestr zawierał listę skarg i wniosków, opatrzoną znakiem sprawy, datą udzielenia odpowiedzi ze wskazaniem zasadności skargi.

(akta kontroli str. 100-122)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość, polegającą na przekroczeniu miesięcznego terminu załatwienia sześciu z 33 przeanalizowanych skarg, określonego w art. 237 § 1 k.p.a. i niepoinformowaniu skarżących o tym fakcie, co było niezgodne z art. 237 § 4 w związku z art. 36–38 k.p.a. W czterech sprawach opóźnienia wyniosły od dwóch do trzech dni, a w dwóch – 52 i 68 dni. O 52 dni przekroczenie terminu dotyczyło stwierdzenia w wyniku skargi samowoli budowlanej i poinformowania skarżącego o tym fakcie dopiero po wszczęciu postępowania administracyjnego. Z kolei o 68 dni termin przekroczono sprawie, w której skarżącego poinformowano o załatwieniu sprawy dopiero po stwierdzeniu usunięcia samowoli budowlanej (zamurowania nielegalnie wykonanego otworu drzwiowego), co stwierdzono w wyniku ponownej kontroli.

Inspektor wyjaśnił, że we wszystkich skargach kontrola organu była wykonywana w nieprzekraczalnym terminie 30 dni od daty ich wpłynięcia do organu, a udzielenie odpowiedzi po terminie 30 dni wynikało z zanieśienia pisma na pocztę i jego wysłania (przekroczenia o dwa – trzy dni) lub miało związek z podjętymi działaniami organu (tj. z obowiązków nałożonych na inwestora) – odpowiedzi udzielono po wykonaniu zobowiązania nałożonego na inwestora.

W sprawie dotyczącej skargi o nr SIO.-7358/1/1/16 przedłużenie 30-dniowego terminu kontroli o sześć dni spowodowane było brakiem możliwości wejścia na posesję. Inspektorzy dwukrotnie próbowali dokonać kontroli na przedmiotowej działce (posesja ogrodzona i zamknięta, właścicieli brak) dopiero w trakcie trzeciej kontroli, 5 maja 2016 r. zastano właściciela i przeprowadzono kontrolę.

(akta kontroli str. 123, 124, 125-130, 131-147, 148-151, 162-166)

⁸ Wystąpienie pokontrolne nr WIK. 7731.2.2016.CJ z 16 czerwca 2016 z kontroli przeprowadzonej od 12 kwietnia do 24 maja 2016 r., dotyczącej lat 2014–2015 w zakresie: terminowości i skuteczności egzekwowania nałożonych obowiązków na uczestników procesu budowlanego, przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków, sprawowania funkcji kontrolnych w terenie oraz rozpoczęcia i zakończenia budowy, wykonania zaleceń pokontrolnych z poprzedniej kontroli.

OCENA CZĄSTKOWA

W Inspektoracie prawidłowo zorganizowano przyjmowanie, ewidencjonowanie i rozpatrywanie wpływających skarg. W większości analizowanych spraw (90%) zasadność skarg była weryfikowana na podstawie przeprowadzonej kontroli. Prawie we wszystkich też sprawach (29 z 30) czynności kontrolne podjęto w ciągu 30 dni od wpływu skarg i na bieżąco sprawdzano wykonanie przez inwestorów zaleceń dotyczących likwidacji stwierdzonych nieprawidłowości. Odpowiedzi na skargi w 88% spraw udzielano w terminie miesiąca. Następowala też poprawa terminowości załatwiania skarg, wynikająca zatrudnienia dodatkowego pracownika merytorycznego. Nieprawidłowe było nieprzekazywanie skarżącym informacji o niezakończeniu spraw w terminie.

OBSZAR**3. Postępowania kontrolne i egzekucyjne prowadzone przez inspektorat****3.1. Planowanie kontroli****Opis stanu faktycznego**

Całość zadań Inspektoratu obejmowano kontrolami, w tym planowanymi.

W 2015 roku Inspektor opracowywał kwartalne plany kontroli realizowanych budów i utrzymania obiektów budowlanych, w podziale na obiekty w budowie (realizowane przez osoby fizyczne, prawne), drogi oraz utrzymanie budynków w użytkowaniu (w podziale na gminy z terenu działania Inspektoratu). Planowano 40 kontroli budów i 72 kontrole obiektów budowlanych w użytkowaniu. Faktycznie zrealizowano natomiast 43 kontrole budów i 49 kontroli obiektów budowlanych w użytkowaniu. Ponadto przeprowadzono 72 kontrole na podstawie art. 81 ust. 4 Prawa budowlanego, głównie w związku ze złożonymi skargami i kontrolami sprawdzającymi oraz 18 kontroli obowiązkowych. Łącznie w 2015 roku przeprowadzono o 13,6% więcej kontroli niż w 2014 roku. Kontrole planowane stanowiły 60,5% ogółu kontroli.

Plany kontroli na lata 2016–2018 były uzgadniane z WINB. W latach 2016–2017 obejmowały one: obiekty w budowie, utrzymanie budynków w użytkowaniu, drogi w użytkowaniu oraz obiekty małej architektury (place zabaw), utrzymanie budynków w użytkowaniu oraz kontrole prowadzone na podstawie art. 81 ust. 4 Prawa budowlanego, tj. kontrole w związku ze złożonymi skargami i kontrolami sprawdzającymi. W obu tych latach planowano po 260 kontroli, w tym po 60 kontroli utrzymania budynków w użytkowaniu, odpowiednio 40 i 50 kontroli dróg w użytkowaniu, po 10 kontroli obiektów małej architektury (placów zabaw), kolejno 100 i 90 kontroli obiektów w budowie oraz po 50 kontroli realizowanych na podstawie art. 81 ust. 4 Prawa budowlanego. Z planowanych kontroli, w 2016 roku przeprowadzono 226 (86,9% planowanych), a w 2017 roku – 238 (91,5%). Nie wykonano 65 ze 100 (65%) planowanych w 2016 roku i 64 z 90 planowanych w 2017 roku (71,1%) kontroli obiektów w budowie oraz 82 ze 110 (74,5%) planowanych w 2016 roku i 76 ze 120 (63,3%) planowanych w 2017 roku kontroli utrzymania budynków w użytkowaniu. Przekraczano natomiast ilości kontroli realizowanych na podstawie art. 81 ust. 4 Prawa budowlanego (dotyczących głównie skarg i kontroli sprawdzających). W 2016 roku zrealizowano 58 takich kontroli wobec 50 planowanych (o 16% więcej), a w 2017 roku – 71 wobec 50 planowanych (o 42% więcej). Liczba tych kontroli wiązała się z dążeniem Inspektoratu do zobligowania właścicieli lub zarządców budynków do usunięcia samowoli budowlanych lub zabezpieczenia obiektów bez wszczynania postępowań administracyjnych w tych sprawach.

Inspektor wyjaśnił, że w latach 2016–2018 (I półrocze) nie realizowano w pełni zaplanowanych kontroli ze względu na braki kadrowe (brak pracownika merytorycznego od 12 sierpnia 2016 roku do 30 października 2017 roku) oraz nieodpowiednią liczbę pracowników administracyjnych (do prowadzenia sekretariatu i pomocy w sprawach biurowych).

Plany kontroli nie były uzgadniane z właściwymi obszarowo organami architektoniczno-budowlanymi lub innymi organami kontroli.

Inspektor wyjaśnił, że przesłankami do założeń planu kontroli w latach 2015–2018 była średnia liczba kontroli z lat poprzednich, przy założeniu zatrudniania w Inspektoracie trzech osób na stanowiskach merytorycznych. Przy planowaniu kontroli korzystano z rejestrów pozwoleń na budowę oraz rejestrów rozpoczęcia i zakończenia budów. Plany były

uzgadniane i konsultowane z organem nadrzędnym (WINB). Sprawozdania dotyczące przeprowadzonych kontroli co miesiąc przekazywano do wiadomości WINB.

Inspektorat nie posiadał bazy danych na temat liczby obiektów budowlanych znajdujących się na terenie jego działania, ani dostępu do takiej bazy. Jak wyjaśnił Inspektor, Inspektorat prowadzi rejestr wydanych pozwoleń na budowę i zgłoszeń oraz rejestr rozpoczętych i zakończonych budów na terenie obszaru swego działania. Istnieje również możliwość skorzystania z bazy i rejestrów prowadzonych przez Wydział Architektoniczno-Budowlany w Starostwie Powiatowym w Grajewie i archiwum Starostwa Powiatowego, a w codziennej pracy posługiwano się ogólnie dostępnymi danymi na geoportalu (dotyczącymi podziału geodezyjnego i zdjęciami satelitarnymi/lotniczymi terenu), jak również mapami Google, a w razie potrzeby występowano do GUGiK w Warszawie o zdjęcia lotnicze/satelitarne danego terenu. (akta kontroli str. 51, 152-158, 162-166, 167-168)

W Inspektoracie prowadzono ewidencje wymienione poniżej.

1. Ewidencję obiektów budowlanych rozpoczynanych i oddawanych do użytkowania, prowadzono w podziale na poszczególne rodzaje obiektów (budynki, budowle, drogi, obiekty mostowe, rurociągi, przewody, linie i sieci oraz inne niewymienione w rozporządzeniu). Ewidencję w takiej formie prowadzono od 4 lipca 2016 r., co wynikało z realizacji wniosku pokontrolnego po kontroli WINB, przeprowadzonej od 12 kwietnia do 24 maja 2016 r., obejmującej lata 2014–2015. Do tego czasu ewidencja obiektów budowlanych była prowadzona odrębnie dla poszczególnych gmin z terenu działania Inspektoratu. W ewidencji tej odnotowywano dane wynikające z pozwolenia budowlanego oraz dane ze zgłoszeń o rozpoczęciu lub zakończeniu budowy, jak: datę rozpoczęcia budowy, datę zawiadomienia o zakończeniu budowy, odpowiednie pozycje zgłoszeń z Rejestru zgłoszeń o rozpoczęciu i zakończeniu budowy, imię i nazwisko kierownika budowy oraz ewentualne zmiany związane z decyzją – np. przeniesienie jej na inny podmiot.
2. Rejestry zgłoszeń o rozpoczęciu i zakończeniu budowy prowadzono w formie papierowej, dla poszczególnych lat. W rejestrze zgłoszeń o rozpoczęciu budowy odnotowywano: datę wpływu, inwestora i adres, rodzaj inwestycji, nr działki, adres budowy, nr pozwolenia, planowany termin rozpoczęcia budowy oraz imię i nazwisko kierownika budowy. W zakresie zgłoszeń o rozpoczęciu budowy odnotowano: 197 pozycji w 2015 roku, 215 pozycji w 2016 roku, 214 pozycji w 2017 roku i 134 – w I połowie 2018 roku. W rejestrze zakończenia budowy odnotowywano: datę wpływu, inwestora i adres, rodzaj inwestycji, nr działki, adres budowy, nr pozwolenia na budowę, dane techniczne obiektu (głównie: powierzchnia zabudowy, powierzchnia użytkowa, kubatura) oraz inne dane (na przykład: uzbrojenie terenu, czy wydano pozwolenie na użytkowanie, adnotacje o rozbiórce). W zakresie zgłoszeń zakończenia budowy w kolejnych latach odnotowano: 168, 159, 220 i 86 pozycji.
3. Ewidencję zgłoszeń, o których mowa w art. 30 Prawa budowlanego, prowadzono w formie papierowej, w podziale na poszczególne gminy z terenu działania Inspektoratu. Odnotowywano w niej: znak sprawy i datę zgłoszenia, inwestora oraz jego adres, przedmiot zgłoszenia i adres zgłaszanego obiektu (w tym wskazanie nr działki) oraz ewentualne adnotacje o rozstrzygnięciu organu.

Otrzymane z organu architektoniczno-budowlanego dokumenty, głównie decyzje i zgłoszenia w trybie art. 30 Prawa budowlanego były odnotowywane (rejestrowane) w ewidencji rozpoczynanych i oddawanych do użytkowania obiektach budowlanych, a zgłoszenia – w odrębnej ewidencji zgłoszeń. Dokumentacja była przechowywana w pomieszczeniu Inspektoratu – w piwnicy. (akta kontroli str. 159-161)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

3.2. Kontrole prowadzone przez Inspektorat

Kompletność dokumentacji dotyczącej powiadomień o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych była weryfikowana na bieżąco podczas składania powiadomień przez inwestorów lub osoby je reprezentujące. W przypadku braku wymaganych dokumentów powiadomienia nie były przyjmowane. Wg wyjaśnień Inspektora nie wystąpiły przypadki niekompletności dokumentacji nadesłanej korespondencyjnie, gdyż przed wysłaniem – jak wyjaśnił Inspektor – osoby składające telefonują lub występują drogą elektroniczną z ewentualnymi zapytaniami na temat wymaganych dokumentów.

Analiza wybranych 20 zgłoszeń (po 10 z 2017 roku i I połowy 2018 roku) wykazała, że Inspektorat zapewnił złożenie przez inwestorów lub osoby je reprezentujące dokumentacji wymaganej art. 41 ust. 3 pkt. 1 3 Prawa budowlanego.

(akta kontroli str. 162-166, 167-168, 169)

Z kontroli budów w toku sporządzano protokoły kontroli (budowy, remontu, robót budowlanych) obiektu, na podstawie art. 81 ust. 1, 3 i 4 Prawa budowlanego. Zawierano w nich takie dane, jak: nazwa i lokalizacja obiektu, adres inwestora i wykonawcy obiektu, dane kontrolujących i obecnych podczas kontroli uczestników procesu budowlanego, a w zakresie ustaleń: opis parametrów technicznych kontrolowanego obiektu, budowli oraz stan zaawansowania robót; dokumentację budowy – dane z decyzji, co do daty wydania i uprawnomocnienia się oraz warunków z niej wynikających; dane na temat projektanta, który opracował projekt budowlany; osoby sprawujące samodzielne funkcje techniczne na budowie (art. 12 Prawa budowlanego); przebieg realizacji budowy (art. 22 i 41–47 Prawa budowlanego): zabezpieczenie placu budowy, tablica informacyjna budowy, plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, prowadzenie dziennika budowy (wpisy, obsługa geodezyjna – w tym datę wytyczenia), sposób prowadzenia robót (zgodności z projektem, z warunkami określonymi w decyzji), bezpieczeństwo i ochrony zdrowia, stosowanie wyrobów budowlanych, spełniających wymagania art. 10 ustawy o wyrobach budowlanych, dane o dotychczasowych kontrolach, stwierdzone nieprawidłowości, wydane zalecenia, przyjęte wyjaśnienia, nałożone kary, odnotowanie faktu kontroli w dzienniku budowy, ewentualne załączniki (najczęściej dokumentacja fotograficzna z datownikiem).

(akta kontroli str. 51, 170-179)

Inspektorat terminowo przeprowadzał czynności dotyczące wydania pozwoleń na użytkowanie obiektów, w tym z dochowaniem terminów określonych w art. 59c ust. 1 Prawa budowlanego, dotyczące zawiadomienia inwestora w terminie siedmiu dni od dnia wpływu wezwania do Inspektoratu. W terminie 21 dni od daty wezwania przeprowadzono obowiązkową kontrolę, co stwierdzono na podstawie analizy 51 z 54 spraw dotyczących wydania pozwoleń na użytkowanie obiektów budowlanych. W każdej sprawie wydanie pozwolenia na użytkowanie poprzedzone było kontrolą obowiązkową, której zakres wynikał z art. 59a ust. 2 Prawa budowlanego. Zgodnie z art. 59c ust. 2 Prawa budowlanego inwestor lub jego przedstawiciel uczestniczył w prowadzonej kontroli. Kontrole były prowadzone ze strony Inspektoratu w zespołach dwuosobowych (przez Inspektora⁹ i jednego z pracowników merytorycznych). Z przeprowadzonych kontroli sporządzano dwa egzemplarze protokołu kontroli, a dane dotyczące poszczególnych kontroli (wynikające z protokołów) wprowadzano przez Internet do elektronicznego „Rejestru Kontroli Obowiązkowych” (RKO-2), prowadzonego przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego („GUNB”) od 2012 roku. W okresie objętym kontrolą do Inspektoratu wpłynęło 59 wniosków o udzielenie pozwolenia na użytkowanie (18, 11, 17 i 13 w kolejnych z lat 2015–2018 – I połowa), z których pięć zostało wycofanych przez wnioskodawców. W przypadku pozostałych 54 wydano pozwolenia na użytkowanie obiektów. Kontroli obowiązkowych było 64 (kontrole prowadzono bowiem w kilku obiektach budowlanych objętych jednym pozwoleniem na użytkowanie). W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki odmowy wydania pozwoleń na użytkowanie obiektów. Z analizowanych 51 spraw dotyczących wydania takich pozwoleń, w 15 decyzjach o pozwolenia na użytkowanie obiektów nałożono na inwestorów obowiązki, określając termin ich wykonania. W jednym przypadku termin realizacji obowiązku nie upłynął, w czterech realizację obowiązków potwierdzono kontrolą,

⁹ Inspektor nie prowadził działalności gospodarczej.

w kolejnych ośmiu sprawach inwestorzy powiadomili o realizacji obowiązków lub Inspektorat dysponował dokumentacją fotograficzną z ich wykonania (bez sporządzania dokumentacji z kontroli), a w dwóch przypadkach Inspektorat nie dysponował materiałami potwierdzającymi wykonanie nałożonych obowiązków. Dotyczyło to:

- budynku mieszkalno-usługowego w Grajewie – w decyzji z 29 stycznia 2016 r. na inwestora nałożono obowiązek wykonania terenu zielonego (biologicznie czynnego od strony południowej) do 30 czerwca 2016 r.¹⁰,
- budynku mieszkalno-usługowego w Grajewie – w decyzji z 28 grudnia 2017 r. na inwestora nałożono obowiązek zamontowania barierek ochronnych na tarasie do 30 czerwca 2018 r.¹¹ (akta kontroli str. 180, 181-188, 189-213)

Inspektor wyjaśnił, że informacje o wykonaniu zaleceń inwestor przekazuje często telefonicznie z odpowiednim zdjęciem wykonania zalecenia (poprzez pocztę internetową). W postępowaniu SIO.-7353-1/1/16 inwestor wykonał zalecenie z decyzji (teren zielony w formie trawnika), jednak nie przekazał potwierdzenia. Obecnie, po wykonaniu w 2017 roku instalacji odwodnienia i nawierzchni drogi wokół posesji przez Urząd Miasta w Grajewie, inwestor wykonał utwardzenie terenu polbrukiem. W postępowaniu SIO.-7353-15/1/17 inwestor nie wykonał barierek zabezpieczających tarasu zewnętrznego, ze względu na zamierzone zmiany sposobu wykorzystania budynku (przebudowy i zmiany sposobu użytkowania parteru obiektu na cele mieszkaniowe) – postępowanie w toku. Obecnie inwestor nie użytkuje pomieszczeń parteru. (akta kontroli str. 162-166)

W okresie objętym kontrolą Inspektorat wydał 21 postanowień o wstrzymaniu robót budowlanych oraz nakazy rozbiórki dotyczące 25 obiektów budowlanych¹². Z analizy wszystkich 21 postanowień o wstrzymaniu robót budowlanych oraz nakazów rozbiórki 23 z 25 obiektów wynika, że najczęstszymi źródłami stwierdzenia samowoli budowlanej były: [1] skargi sąsiadów, [2] braku reakcji Starostwa Powiatowego w Grajewie na ponowne zgłoszenie budowy domku letniskowego, mimo że wcześniej w sprawie tego przedsięwzięcia organ ten wydał sprzeciw. W wyniku czynności kontrolnych Inspektoratu stwierdzono na działkach sąsiednich szereg samowolnie postawionych obiektów (altan ogrodowych, budynków gospodarczych, niezarejestrowanych przyczep campingowych oraz obiektów małej architektury), [3] kontrole budów w toku, co dotyczyło najczęściej istotnych odstępstw od projektu budowlanego lub stwierdzenia innych obiektów wybudowanych bez pozwoleń lub zgłoszeń na nieruchomości objętej kontrolą. (akta kontroli str. 214-266, 268, 269-270, 271-273)

W przypadku stwierdzenia przez Inspektora samowoli budowlanej, gdy inwestor deklaruje ich usunięcie, dążono do likwidacji stwierdzonych samowoli lub dostosowania obiektów do stanu zgodnego z prawem bez wszczynania postępowania administracyjnego. Gdy zaś inwestor nie wyrażał woli „dobrowolnego” usunięcia samowoli wszczynano postępowanie administracyjne.

Z analiz 21 wszystkich postanowień o wstrzymaniu robót budowlanych wydanych przez Inspektora wynika, że jego działania zmierzały do zalegalizowania samowoli budowlanej. Wstrzymanie robót budowlanych następowało na podstawie:

- art. 48 ust. 2 i 3 Prawa budowlanego (budowa bez wymaganego pozwolenia na budowę) – w pięciu sprawach,
- art. 49b ust. 2 Prawa budowlanego (budowa bez wymaganego zgłoszenia) – w dwóch sprawach,
- art. 50 ust. 1 pkt 4 Prawa budowlanego – w 14 sprawach w odniesieniu do istotnych odstępstw od pozwolenia na budowę (dokumentacji projektowej).

W przypadku pięciu spraw, gdy roboty wstrzymano na podstawie art. 48 ust. 2 i 3 Prawa budowlanego, na inwestora nałożono obowiązek dostarczenia dokumentacji wymienionej w art. 48 ust. 3 Prawa budowlanego, tj. umożliwiającej legalizację samowoli. W trzech z tych spraw nastąpiła legalizacja samowoli, opłata w tych przypadkach (po 50.000 zł) została

¹⁰ Sprawa SIO-7353-1/1/16.

¹¹ Sprawa SIO-7353-15/1/17.

¹² Samych decyzji o nakazie rozbiórki było 32 jednak z uwagi na postępowania odwoławcze były one wydawane ponownie.

prawidłowo obliczona. W dwóch dalszych sprawach inwestor nie dostarczył takiej dokumentacji i prowadzono postępowanie zmierzające do wydania decyzji o nakazie rozbiórki, w jednej z nich, po zawiadomieniu inwestora oraz przeprowadzeniu kontroli stwierdzono, że przedmiot samowoli (wiatrak) został rozebrany i Inspektor umorzył postępowanie w tej sprawie. W kolejnej sprawie (dotyczącej drugiego wiatraka) wydano nakaz rozbiórki na podstawie art. 48 ust. 1 Prawa budowlanego.

W przypadku obu postanowień, wydanych na podstawie art. 49b ust. 2 Prawa budowlanego, na inwestora nałożono obowiązek dostarczenia dokumentacji wymienionej w art. 49b ust. 2 pkt. 1–3 Prawa budowlanego, tj. umożliwiającej legalizację samowoli. Inwestor najpierw wystąpił o przedłużenie terminu na złożenie tej dokumentacji, następnie przedłożył ją (21 grudnia 2017 r.) w Inspektoracie, po czym wycofał (27 grudnia 2017 r.). Wyznaczono inwestorowi ponowny termin na złożenie dokumentacji (do 31 stycznia 2018 r.), którego inwestor nie dotrzymał. W konsekwencji, na podstawie art. 49b ust. 1 Prawa budowlanego, wydano decyzje nakazujące rozbiórkę obu obiektów.

W przypadku 14 spraw prowadzonych na podstawie art. 50 ust. 1 pkt 4 Prawa budowlanego, w 13 wydano decyzje na podstawie art. 51 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego, tj. zobowiązujące inwestora do wykonania projektu zamiennego oraz wykonania czynności i robót zapewniających doprowadzenie obiektu do stanu zgodnego z prawem. W jednej sprawie postępowanie zostało zawieszone z uwagi na nieustanowienie spadkobiercy działki bezpośrednio sąsiadującej z działką inwestora (Inspektor wystąpił do sądu o stwierdzenia nabycia spadku dotyczącego tej działki). W 12 pozostałych Inspektor, po przedłożeniu przez inwestorów wymaganej dokumentacji, wydał decyzje zatwierdzające projekt budowlany, zezwalające na wznowienie robót budowlanych i zobowiązujące inwestorów do uzyskania pozwolenia na użytkowanie (w ostatniej sprawie, po przedłożeniu przez inwestora dokumentacji, nie wydano jeszcze decyzji).

We wszystkich tych sprawach po wydaniu postanowień na wstrzymanie robót budowlanych nie prowadzono kontroli czy faktycznie zostały one wstrzymane.

Inspektor wyjaśnił, że w przypadku wstrzymania robót budowlanych w protokole opisany jest szczegółowy stan zaawansowania budowy, wykonana dokumentacja fotograficzna, dokonany wpis do dziennika budowy, z którym zapoznaje się kierownik budowy. Za budowę i jej prowadzenie odpowiedzialny jest kierownik budowy, który przyjmuje do wiadomości wstrzymanie budowy. (akta kontroli str. 162-166, 214-266)

W przypadku braku przesłanek określonych w art. 48 ust. 2 lub 49b ust. 2 Prawa budowlanego do legalizacji zabudowy (na przykład na terenie, gdzie plan miejscowy zakazuje jakiegokolwiek zabudowy) lub niewykonania działań albo niedostarczenia dokumentacji umożliwiającej legalizację samowoli, wydawano decyzje nakazujące rozbiórkę obiektów. W okresie objętym kontrolą wydano 32 takie decyzje, z których 23 stały się prawomocne.

Inspektor, wyjaśniając skalę uchylonych decyzji o nakazie rozbiórki (sprawy przekazano przez organ II instancji do ponownego rozpatrzenia) podał, że zasadne odwołania wynikały ze złej kwalifikacji niektórych obiektów objętych decyzją, niedostatecznego uzasadnienia decyzji i nieuporządkowania akt sprawy oraz połączeniu kilku postępowań w jednej teczce akt (siedem odwołań w 2016 roku dotyczyło spraw rozpatrywanych przez osobę później zwolnioną). (akta kontroli str. 162-166, 268, 269-270, 274-294)

Analiza postępowań dotyczących rozbiórki 23 samowoli budowlanych wykazała, że 12 decyzji wydanych zostało na podstawie art. 48 ust. 1 Prawa budowlanego, sześciu na podstawie art. 49b ust. 1 Prawa budowlanego, a pięć na podstawie art. 51 ust. 1 lub ust. 3 Prawa budowlanego. Spośród objętych analizą 23 spraw, wydany w 19 z nich nakaz rozbiórki został zrealizowany (decyzje z lat 2015–2017), w tym w 17 sprawach wykonanie zostało potwierdzone kontrolą i dokumentacją fotograficzną (w czterech z nich w pierwszych kontrolach nie stwierdzono rozbiórki lub jedynie częściowe jej wykonanie, a dopiero ponowne kontrole wykazały realizację nakazu). W dwóch kolejnych sprawach zastosowano postępowanie egzekucyjne, co omówiono szerzej w dalszej treści niniejszego wystąpienia. Natomiast w czterech sprawach nakazy nie zostały zrealizowane. Dotyczyły to decyzji z 2017 roku i I połowy 2018 roku:

1. W jednej sprawie, dotyczącej wiatraka o konstrukcji stalowej (ok. 15 wysokości), decyzja stała się prawomocna 14 grudnia 2017 r.¹³ W wyniku kontroli przeprowadzonej 28 czerwca 2018 r. stwierdzono, że obiekt nie został rozebrany, a zobowiązany zadeklarował jego usunięcie do końca 2018 roku (wcześniej zobowiązany usunął inny wiatrak – bez nakazu rozbiórki).
2. W kolejnej sprawie, dotyczącej nadbudowy i przebudowy istniejącego budynku mieszkalnego oraz rozbudowy i przebudowy istniejącego budynku gospodarczego, decyzje stały się prawomocne 2 marca 2018 r.¹⁴ W wyniku kontroli z 25 maja 2018 r. ustalono, że zobowiązany nie dokonał rozbiórki żadnego z obiektów. W dniu 26 lipca 2018 r. wystawiono zobowiązanemu upomnienia i do dnia rozpoczęcia niniejszej kontroli (8 października 2018 r.) nie podjęto innych działań. W sprawach tych podczas niniejszej kontroli (13 listopada 2018 r.) stwierdzono niezrealizowanie nakazów i 26 listopada 2018 r. wystawiono tytuły wykonawcze wraz z postanowieniami o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia.
3. W sprawie domku letniskowego decyzja stała się prawomocna 22 maja 2018 r.¹⁵ (prawomocny wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego Inspektorat otrzymał 19 czerwca 2018 r.). W sprawie realizacji nakazu przeprowadzono dwie kontrole 27 lipca i 17 września 2018 r., które wykazały, że nakaz nie został zrealizowany. Jednocześnie ustalono, że nieruchomości została sprzedana innej osobie, której 19 września 2018 r. przesłano nakaz rozbiórki.

W dwóch sprawach do rozpoczęcia kontroli decyzje nie były prawomocne:

1. W przypadku domku letniskowego decyzje o nakazie rozbiórki z lat 2016 i 2017 zostały uchylone przez WINB, w tym w 2017 roku po wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. W sprawie tej ponowną decyzję o nakazie rozbiórki Inspektorat wydał 12 października 2018 r.¹⁶
2. W sprawie rozbudowy istniejącego budynku mieszkalnego Inspektor wydał nakaz rozbiórki 7 marca 2017 r. w związku z niewniesieniem opłaty legalizacyjnej, określonej w 2014 roku¹⁷. Rozpatrywanie odwołania zobowiązanego zostało zawieszone przez WINB postanowieniem z 29 maja 2017 r.

Inspektor wyjaśnił, że w przypadku decyzji o rozbiórce obiektu nie wyznacza się terminu na wykonanie obowiązku (decyzja ostateczna o nakazie rozbiórki skutkuje obowiązkiem wykonania rozbiórki bez określonego terminu). W związku z powyższym organ w pierwszej kolejności zostawia właścicielowi czas i możliwość zorganizowania prac rozbiórkowych (znalezienie wykonawcy i zabezpieczenie obiektu), jeśli zobowiązany wyraża chęć dobrowolnej rozbiórki. Tryb egzekucji (wystawienie tytułu wykonawczego i kary grzywny celem przymuszenia) jest stosowany w przypadku, kiedy zobowiązany uchyla się od obowiązku lub mimo nakazu rozbiórki nie ma zamiaru jej wykonania.

Weryfikacja realizacji decyzji o robocie była prowadzona na podstawie kontroli.

(akta kontroli str. 162-166, 268, 269-270, 271-273)

W okresie objętym kontrolą Inspektor planował kontrole obiektów budowlanych w użytkowaniu. W 2015 roku przeprowadzono 49 kontroli takich obiektów, w 2016 roku – 82, w 2017 roku – 76, a w I połowie 2018 roku – 47. W wyniku tych kontroli nie wydawano decyzji na podstawie art. 66 ust. 1 i 1a Prawa budowlanego, tj. dotyczących zagrożenia życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia bądź środowiska, nieodpowiedniego stanu technicznego. Z analizy takich kontroli przeprowadzonych w 2015 roku wynika, że najczęściej stwierdzaną nieprawidłowością było niewykonanie przeglądów okresowych obiektów lub przeglądów branżowych (w tym urządzeń).

Kontrolą obejmowano zarówno zasoby komunalne, jak również budownictwo wielorodzinne.

¹³ SIO-7358-4/1/17.

¹⁴ Dwie decyzje dotyczące tej samej osoby zobowiązanej: SIO-7358-1/2/17 i SIO-7358-1/3/17.

¹⁵ SIO-7358-4/10b/15.

¹⁶ SIO-7358-4/10a/15.

¹⁷ SIO-7358-4/2/13.

Stwierdzone
nieprawidłowości

Inspektor wyjaśnił, że w planach kontroli brak jest rozgraniczenia na kontrole starej zabudowy w latach 2015–2018 (I półrocze). W ramach dokonywanych kontroli obiektów w użytkowaniu w tym okresie sprawdzono 21 budynków będących w zasobach komunalnych oraz sześć budynków mieszkalnych, wybudowanych w systemie tzw. wielkiej płyty. (akta kontroli str. 162-166, 378-381, 384-393)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.3. Postępowania egzekucyjne

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą Inspektorat w przypadku dwóch z 23 prawomocnych nakazów rozbiórki samowoli budowlanych prowadził postępowanie egzekucyjne. W obu przypadkach zastosowanie środka egzekucyjnego skutkowało wykonaniem przez zobowiązanego rozbiórki obiektu budowlanego, przy czym poprzedzone to zostało kilkukrotnymi kontrolami realizacji nakazów, a poszczególne czynności prowadzono bez zbędnej zwłoki.

1. W przypadku budowy garażu wolnostojącego¹⁸ od uprawomocnienia się decyzji (29 czerwca 2015 r.) do wystawienia tytułu wykonawczego (26 kwietnia 2016 r.) upłynęło niecałe 10 miesięcy. W kontroli przeprowadzonej 31 lipca 2015 r. stwierdzono niezrealizowanie nakazu i w tym dniu wystawiono upomnienie. Zobowiązany w związku z upomnieniem wystąpił o unieważnienie decyzji o nakazie rozbiórki wskazując, że została wydana bez podstawy prawnej. W związku z odmową WINB, zobowiązany wystąpił do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego („GINB”), który 23 listopada 2015 r. odmówił unieważnienia decyzji. Po otrzymaniu akt sprawy Inspektor 8 lutego 2016 r. przeprowadził ponowną kontrolę i 29 lutego 2016 r. skierował drugie upomnienie. W kolejnej kontroli z 8 marca 2016 r. stwierdzono, że inwestor nadal nie zrealizował nakazu, a w kontroli z 1 kwietnia 2016 r. ustalono wykonanie częściowej rozbiórki obiektu i 5 kwietnia 2016 r. skierowano trzecie upomnienie. Po ponownej kontroli (22 kwietnia 2016 r.) i stwierdzeniu nieprzebiegnięcia dalszej rozbiórki, 26 kwietnia 2016 r. wystawiono tytuł wykonawczy oraz postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia (7.000 zł), doręczone 4 maja 2016 r., której zobowiązany nie uiszczył. W trakcie kontroli z 20 maja 2016 r. stwierdzono pozostawienie płyty fundamentowej, a 30 maja 2016 r. zobowiązany zawiadomił, że 21 maja 2016 r. dokonał rozbiórki i dołączył dokumentację fotograficzną. Równocześnie wystąpił o anulowanie nałożonej grzywny, która nie została przez Inspektorat anulowana.
2. W sprawie ogrodzenia w formie bramy wjazdowej, postawionego bez wymaganego zgłoszenia¹⁹, od uprawomocnienia się decyzji (7 maja 2015 r.) do wystawienia tytułu wykonawczego upłynęło 2,5 miesiąca. W kontroli przeprowadzonej 29 maja 2015 r. stwierdzono niezrealizowanie nakazu rozbiórki i w związku z tym 15 czerwca 2015 r. skierowano do inwestora upomnienie. Po jego otrzymaniu zobowiązany wniósł o wznowienie postępowania w sprawie legalizacji budowy i wstrzymanie postępowania egzekucyjnego. Po kontroli z 22 lipca 2015 r., w której ustalono niezrealizowanie decyzji, Inspektor odmówił wznowienia postępowania administracyjnego w sprawie legalizacji budowy, a 24 lipca 2015 r. wystawił tytuł wykonawczy oraz postanowienia o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia – 10.000 zł. Zobowiązany nie uiszczył grzywny i 6 sierpnia 2015 r. wniósł zażalenie na postanowienie o nałożeniu grzywny, które decyzją z 30 grudnia 2015 r. WINB utrzymał w mocy, a 29 grudnia 2015 r. odmówił stwierdzenia nieważności decyzji o nakazie rozbiórki. Zobowiązany 21 stycznia 2016 r. poinformował Inspektorat o wykonaniu nakazu rozbiórki, lecz kontrola przeprowadzona 8 lutego 2016 r. stwierdziła tylko częściowe jej wykonanie (pozostały fundamenty). Wykonanie rozbiórki potwierdziła dopiero kontrola z 8 marca 2016 r. Na wniosek zobowiązanego, 14 marca 2016 r. umorzono mu grzywnę, a 23 marca 2016 r. – umorzono postępowanie w tej sprawie.

¹⁸ SIO-7458-4/8/14.

¹⁹ SIO-7358-4/3b/14.

W omówionych postępowaniach egzekucyjnych niezwłocznie wydawano postanowienia o zastosowaniu środka egzekucyjnego, wystawienie tytułów egzekucyjnych było poprzedzone upomnieniem, a sprawdzenia stanu realizacji decyzji dokonywano w wyniku kontroli. Wystawione tytuły egzekucyjne zawierały elementy wskazane w art. 27 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji²⁰.

(akta kontroli str. 268, 269-270, 306-328 i 329-377)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowości w egzekwowaniu realizacji dwóch decyzji o nakazie rozbiórki (SIO-7358-1/2/17 i SIO-7358-1/3/17). W ich przypadku po uprawnieniu się decyzji (2 marca 2018 r.) i stwierdzeniu (25 maja 2018 r.) niezrealizowania decyzji, 26 lipca 2018 r. wystawiono upomnienia, lecz do dnia rozpoczęcia kontroli NIK (8 października 2018 r.) nie podjęto dalszych czynności w tych sprawach (przez ponad dwa miesiące).

W trakcie niniejszej kontroli NIK, 19 listopada 2018 r. u inwestora przeprowadzono kontrolę, w której stwierdzono, że zobowiązany nie dokonał rozbiórki nielegalnie wykonanych części budynku mieszkalnego i budynku gospodarczego. W związku z tym, 26 listopada 2018 r. wystawiono tytuły wykonawcze oraz postanowienia w sprawie nałożenia grzywny w celu przymuszenia (17.927,64 zł w zakresie budynku mieszkalnego i 7.341,15 zł – budynku gospodarczego).

Inspektor wyjaśnił, że sprawie dotyczącej nielegalnej rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynku mieszkalnego i istniejącego budynku gospodarczego, dokonanych przez inwestora P (...) w latach 1996–2003, 21 kwietnia 2017 r. zostało wszczęte postępowanie. Postanowieniem nr SIO 7358-1/2/17 z 19 czerwca 2017 r. nakazano dostarczenie dokumentacji, celem zalegalizowania wykonanych nielegalnie robót. Inwestor wbrew postanowieniu nie dostarczył kompletu dokumentacji, argumentując, że zostały wykonane przez projektanta niezgodnie z rzeczywistością i telefonicznie poinformował, że z tego powodu nie dostarczy dokumentacji do Inspektoratu. Wobec niespełnienia nałożonego obowiązku, 27 lutego 2018 r. nakazano rozbiórkę wykonanych bez pozwolenia części obiektu budynku mieszkalnego i gospodarczego. Po kontroli przeprowadzonej 25 maja 2018 r., 26 lipca 2018 r. wysłano upomnienie. W dniu 13 listopada 2018 r. dokonano drugiej kontroli, w której stwierdzono, że inwestor uchyla się od obowiązku wykonania decyzji i nie zamierza dobrowolnie dokonać rozbiórek. Wobec powyższego 26 listopada 2018 r. wszczęte zostało postępowanie egzekucyjne, celem wyegzekwowania decyzji.

(akta kontroli str. 162-166, 269-270, 295-305, 382)

OCENA CZĄSTKOWA

Inspektorat posiadał ewidencje wymagane przepisami Prawa budowlanego. W ramach prowadzonych postępowań weryfikowano kompletność dokumentacji dostarczanej przez inwestorów wraz z zawiadomieniem o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych oraz przedkładanymi wnioskami o wydanie pozwolenia na użytkowanie obiektów budowlanych. We wszystkich analizowanych przypadkach wydanie takiego pozwolenia następowało po dokonaniu kontroli budowy. Realizowano też kontrole stanu utrzymania budynków mieszkalnych, które obejmowały również starą zabudowę i budynki wielorodzinne z „wielkiej płyty”. Stosowne działania podejmowano w odniesieniu do ujawnionych samowoli budowlanych, wszczynając procedurę legalizacyjną bądź wydając decyzje o nakazie rozbiórki, jak również dążąc do usunięcia stanów nieprawidłowych bez wszczynania postępowań administracyjnych. W przypadku podmiotów uchylających się od wykonania obowiązków nałożonych decyzjami, wszczynano postępowania egzekucyjne. Działania te skutkowały wyegzekwowaniem wykonania 19 z 23 decyzji (82,6%). Stwierdzone nieprawidłowości, polegały na niepodjęciu żadnych działań w przypadku dwóch decyzji nakazujących rozbiórkę samowoli budowlanych przez ponad dwa miesiące od wystawienia upomnień.

²⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 1314 ze zm.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Terminowe prowadzenie postępowań egzekucyjnych.
2. Zapewnienie terminowego udzielania odpowiedzi w sprawach skargowych i informowanie stron o braku możliwości załatwienia sprawy w ciągu miesiąca.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

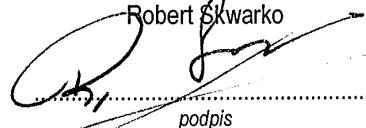
W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, 21 grudnia 2018 r.

Kontroler:
Wojciech Olszewski
doradca ekonomiczny

podpis

DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. WICEDYREKTOR
Robert Skwarko

podpis